

Resolutsioon

1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsus *Rusal Armenal vs. nõukogu* (T-512/09, EU:T:2013:571).
2. Suunata kohtuasi tagasi Euroopa Liidu Üldkohtusse, selleks et kohus saaks läbi vaata väited, mille suhtes ei ole ta otsust teinud.
3. Otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.

(¹) ELT C 61, 1.3.2014.

Euroopa Kohtu (suurkoda) 16. juuli 2015. aasta otsus (Administrativen sad Sofia-grad (Bulgaaria) eelotsusetaotlus) – „CHEZ Razpredelenie Bulgaria” AD versus Komisia za zashtita ot diskriminatsia

(Kohtuasi C-83/14) (¹)

(Direktiiv 2000/43/EÜ — Võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust — Linnaosad, kus elavad peamiselt roma päritolu inimesed — Elektriarvestite paigaldamine elektrivõrgu õhuliinide betoonpostide külge kuue kuni seitsme meetri kõrgusele — Mõisted „otsene diskrimineerimine” ja „kaudne diskrimineerimine” — Tõendamiskoormis — Võimalik põhjendatus — Elektriarvestite manipuleerimise ja ebaseadusliku elektritarbimise ennetamine — Proportsionaalsus — Üldine meede — Meetme solvav ja häbimärgistav mõju — Direktiivid 2006/32/EÜ ja 2009/72/EÜ — Lõpptarbija võimatus kontrollida oma elektritarbimist)

(2015/C 311/09)

Kohtumenethuse keel: bulgaaria

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Administrativen sad Sofia-grad

Põhikohtuasja pooled

Kaebaja: „CHEZ Razpredelenie Bulgaria” AD

Vastustaja: Komisia za zashtita ot diskriminatsia

Menetluses osalesid: Anelia Nikolova, Darzhavna Komisia za energiyno i vodno regulirane

Resolutsioon

1. Määratlust „diskrimineerimine etnilise päritolu alusel” nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust), eeskätt selle artikli 1 ja artikli 2 lõike 1 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et nimetatud määratlus on sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas – kus linnaosas, milles elavad peamiselt roma päritolu inimesed, on kõik elektriarvestid paigaldatud elektrivõrgu õhuliinide betoonpostide külge kuue kuni seitsme meetri kõrgusele, samas kui teistes linnaosades on elektriarvestid paigaldatud vähem kui kahe meetri kõrgusele – kohaldatav olenemata sellest, et vaidlusalune meede puudutab teatava etnilise päritoluga inimesi või inimesi, kes sellise päritoluga kannatavad koos eelnimetatud isikutega halvema kohtlemise või konkreetselt ebasoodsama olukorra all, mis tuleneb sellest meetmest.

2. Direktiivi 2000/43, eriti selle artikli 2 lõiget 1 ning lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus siseriiklik säte, mis näeb ette, et rassilise või etnilise päritolu alusel otsese või kaudse diskrimineerimise olemasolu tuvastamiseks direktiivi artikli 3 lõikega 1 hõlmatud valdkondades peab halvem kohtlemine või konkreetselt ebasoodsam olukord, millele nimetatud punktid a ja b viitavad, seisnema õiguste või õiguspäraste huvide kahjustamises.

3. Direktiivi 2000/43 artikli 2 lõike 2 punkti a tuleb tõlgendada nii, et selline meede, nagu on kirjeldatud käesoleva resolutsiooni punktis 1, kujutab endast otsest diskrimineerimist nimetatud sätte tähenduses, kui ilmneb, et kõnealust meedet rakendati või säilitati asjaomase linnaosa elanike valdava osa etnilise päritolu tõttu; seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus, võttes arvesse juhtumi kõiki olulisi asjaolusid ning nimetatud direktiivi artikli 8 lõikes 1 sätestatud eeskirju tõendamiskoormise ümberpööramise kohta.

4. Direktiivi 2000/43 artikli 2 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et:
  - selle sättega on vastuolus siseriiklik säte, mis näeb ette, et rassilise või etnilise päritolu alusel kaudse diskrimineerimise esinemiseks peab konkreetselt ebasoodsama olukorra põhjuseks olema rassiline või etniline päritolu;

  - „ilmselt neutraalse” sätte, kriteeriumi või tava mõiste selle sätte tähenduses tähendab sätet, kriteeriumi või tava, mis on sõnastatud või mida kohaldatakse ilmselt neutraalselt, see tähendab võttes arvesse muid faktoreid kui kaitstav tunnus ja faktoreid, mis ei ole sellega samaväärsed;

  - mõiste „[konkreetselt] ebasoodsam olukord” nimetatud sätte tähenduses ei tähista iseäranis olulisi, ilmselgeid ja raskeid juhtumeid, vaid osutab, et vaidlusaluse sätte, kriteeriumi või tava tõttu on ebasoodsas olukorras just teatava rassilise või etnilise päritoluga isikud;

  - kui eeldada, et selline meede, nagu on kirjeldatud käesoleva resolutsiooni punktis 1, ei kujuta endast otsest diskrimineerimist direktiivi artikli 2 lõike 2 punkti a tähenduses, võib selline meede olla nimetatud artikli 2 lõike 2 punkti b tähenduses põhimõtteliselt ilmselt neutraalne tava, mis tekitab teatud etnilise päritoluga inimestele võrreldes teiste inimestega konkreetselt ebasoodsama olukorra;

  - selline meede võib elektrivõrgu turvalisuse tagamise ja tarbitud elektrienergia nõuetekohast arvestamise soovi silmas pidades olla objektiivselt põhjendatud ainult tingimusel, et kõnealune praktika ei ületa piire, mis on nende seaduslike eesmärkide saavutamiseks sobivad ja vajalikud ning et sellega tekitatavad ebamugavused ei oleks taotletavate eesmärkidega võrreldes ebaproportsionaalsed. See ei ole nii, kui tuvastatakse – mis on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne –, et nimetatud eesmärkide saavutamiseks eksisteerib muid sobivaid ja vähem piiravaid meetmeid või et selliste muude meetmete puudumise korral kahjustab kõnealune praktika ülemäära asjaomases, valdavalt roma päritolu elanikega linnaosas elavate elektri lõpptarbijate õigustatud huvi omada elektrivarustusele juurdepääsu tingimustel, mis ei oleks solvavad või häbimärgistavad ja võimaldaksid neil regulaarselt oma elektritarbimist kontrollida.

(¹) ELT C 142, 12.5.2014.